

JORDI

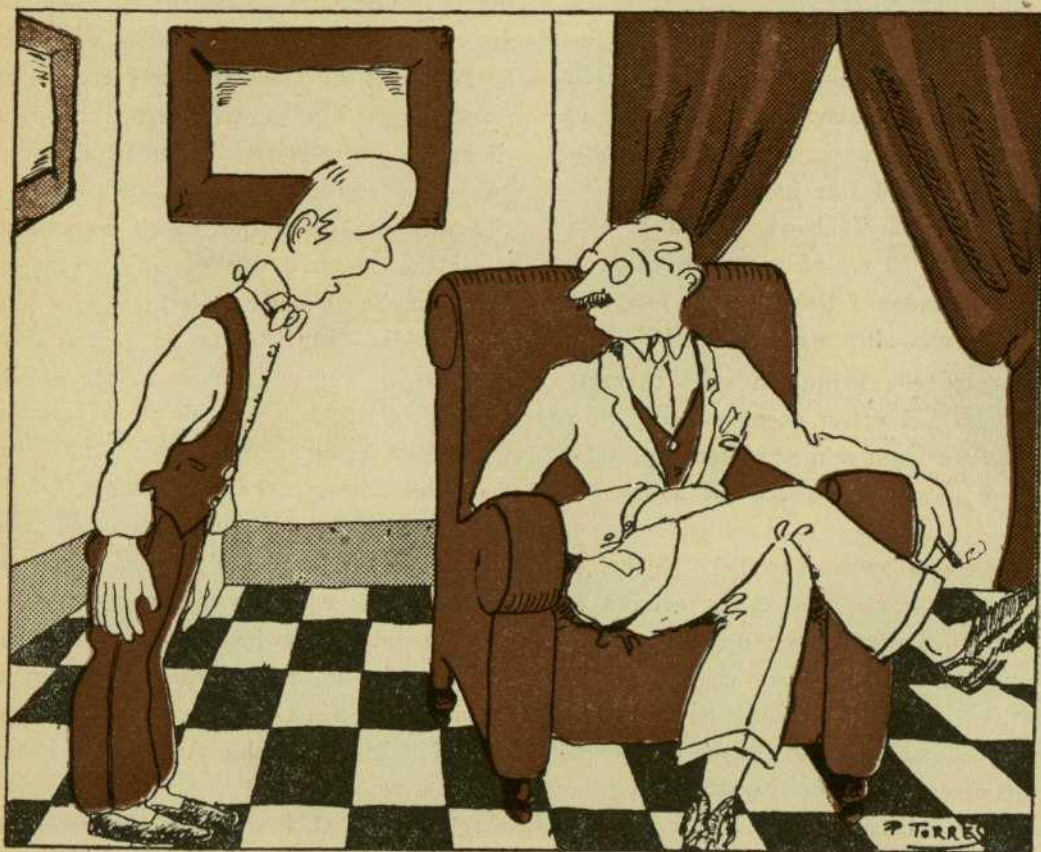
SETMANARI INFANTIL

Any I 12 de juliol de 1928

Preu : 20 cèntims

Núm. 21

—Digues el que vulguis... Que no hi sóc... Que he anat a l'altre barri... Que he caigut de 'avió...
Tu mateix!

COSES DE TOT ARREU

EL DRAMA DE LES TERRES ÀRTIQUES

Ben coneguda és l'aventura dissortada de Nobile i els seus companys, que volien escorcollar el Pol Nord. El dirigible "Itàlia" fou impotent per a resistir l'empenta dels elements atmosfèrics i caigué destroçat. On? Ningú no ho sabia, i, durant unes quantes setmanes, el món visqué ple d'inquietuds. A la fi, un vaixell recollí un missatge... Ja se sabia quelcom: Nobile vivia, per bé que alguns dels seus companys, dispersos, no sabia ell mateix on paraven.

Totes les nacions, molt especialment Suècia i Rússia, per la seva proximitat als indrets on hom suposava que Nobile era, enviaren naus trencagels i aviadors pràctics... Un dels que eixí fou Amundsen, que, junt amb el francès Guilbaud, sembla ja totalment perdut. El cas té una ensenyança dolorosa. Amundsen i Nobile havien estat companys en una altra excursió al Pol Nord. Però entre ells nasqueren unes envegetes. Nobile es vanà potser excessivament del seu ajut... Amundsen se'n sentí ferit. El fet és que no filaven pas fi els dos antics companys.

La mateixa actual expedició Nobile, havia estat criticada amb certa severitat per Amundsen. La creia poc meditada. Així i tot, a penes tingué la convicció que Nobile estava en greu perill, Amundsen oblidà malfiances, disparitats i desdenys, per anar a salvar el company. Bella gesta que mereix d'ésser recordada.

La sort no ha acompanyat Amundsen i Guilbaud. No se'n sap res, a despit dels dies

transcorreguts i de les recerques fetes, i l'opinió comença ja a suposar-los engolits pel mar o anihilats pel fred. Amundsen i Guilbaud hauran pagat amb la vida llur generosa i nobilíssima empresa, especialment Amundsen, que en tot cas haurà mort tornant bé per mal.

En l'empresa salvadora han lluitat bona colla de vaixells, realitzant una tasca enorme per tal de tallar el glaç i obrir-se canals per on navegar tranquil·lament. Les fotografies que donem en aquest número expressen perfectament les dificultats que ofereixen les mars àrtiques i quina suma de sacrificis haurà calgut portar a terme, per tal d'aconseguir el salvament dels homes que potser fiarien més en la sort que en els consells de la ciència, car molts dels vaticinis del dissortat Amundsen s'han complert.

L'expedició haurà costat al govern italià una fortuna immensa, car els treballs de salvament representen unes despeses formidables, sense comptar les víctimes que l'accident i el salvament hagin ocasionat. I haurà estat una lliçó pels que, massa agosarats, pensen que el valor i la decisió són prou per a resoldre les empreses difícils.

Cal estudiar totes les coses minuciosament abans de fer-les, a fi de reduir al mínim possible tota mena de contrarietats i obstacles. Nobile no escoltà Amundsen. Potser també s'hauria produït la tragèdia, però restà el dubte i el fracàs és força encoratjador per als que dubten.

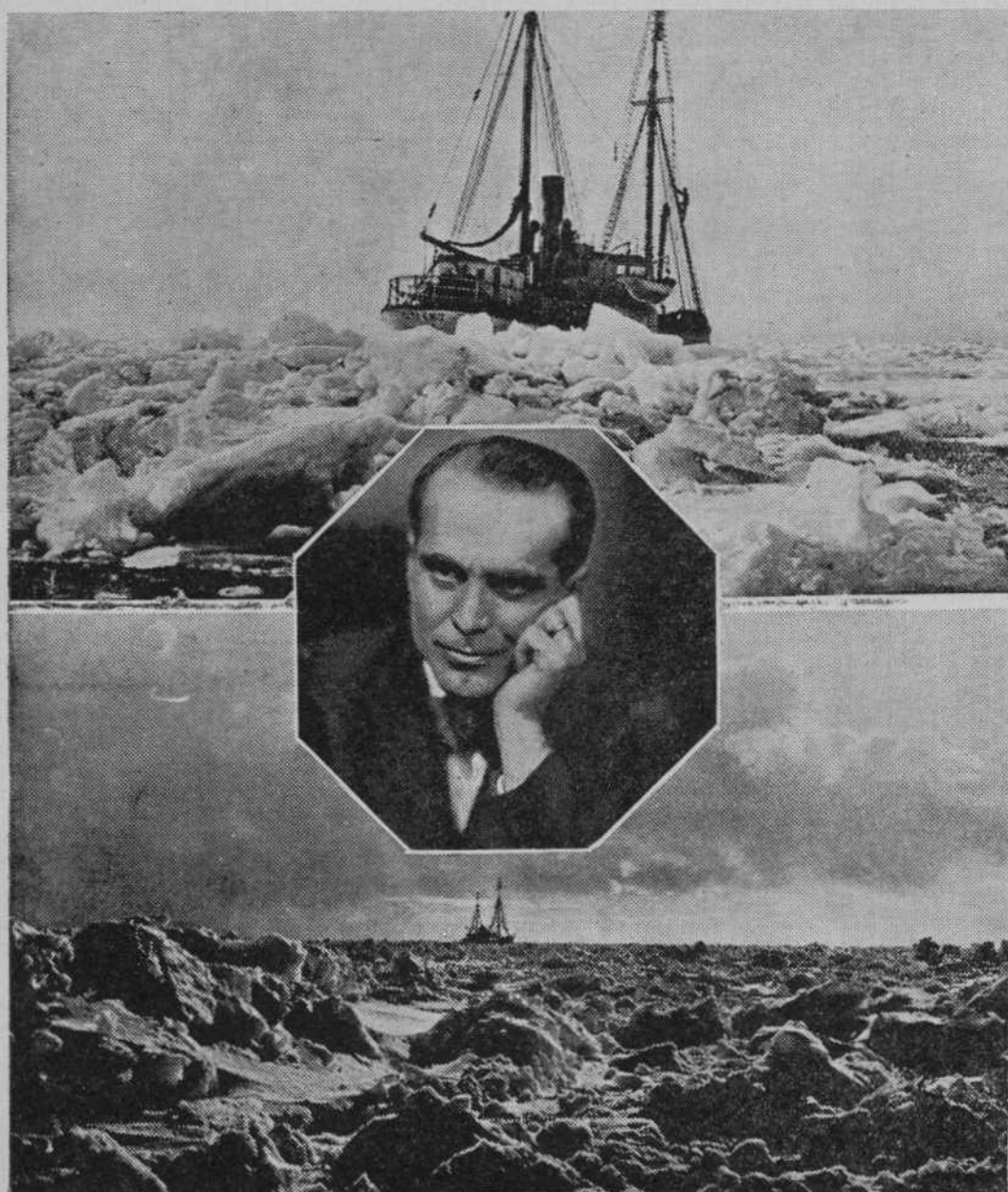
De tota la gesta, possiblement no se ser-

varà el record d'altra cosa que el sacrifici d'Amundsen, el qual no treballava per la glòria, perquè la seva fama era prou sòlida, sinó per amor al proïsme.

Així i tot, no oblidem que els grans aven-

ços de la humanitat no s'aconsegueixen més que a còpia d'arriscaments i sacrificis personals. La sang és el primer dels adobs del Progrés.

FURÓ

(F. London V. 92)
El famós vaixell «Quest», propietat que fou de l'explorador Shackleton, entre el glaç àrtic, disposat a portar a terra al general Nobile. — Aquest, en el mig. — El vaixell italià «Braganza» entre el glaç, esperant el resultat de les recerques dels aeroplans.

UNA MESADA A LA JUNGLA

(Acabament)

"Com! Pare!—preguntà el fill astorat—. Vós voleu que mati un pobre viatger per una corretja? Vós, tan famós per la vostra santedat, podeu donar-me una ordre semblant?"

"Vés, corre al galop i mata el lama o, si no, morirem tots entre les ones d'un llac profund."

"Dissortat pare!—pensà el jove.—Ha perdut la testa en un accés de febre! Jo no el vull pas contrariar, li portaré la corretja, però no cometré pas un crim tan afros!"

"Puja tot seguit a cavall i es llança en persecució del lama que ja era lluny. Així que hi fou aprop, li cridà:

"Sant sacerdot de Buda, en deixar la casa del meu pare us heu emportat, distretament, una corretja que el meu pare reclama neguitosament. Torneu-me-la i preneu aquesta corda per subjectar la vostra sella!"

"El vostre pare mateix me la donà—declarà el lama—, però, en fi, si la vol, ben seva és!"

"Arranjà la sella amb la corda i continuà la seva cavalcada."

"El fill de l'orb tornà corrents a la casa del seu pare, plena de nòmades que no entien res dels gemecs del vell i s'esforçaven vanament a consolar-lo."

"Pare!—digué en arribar—, ací teniu la vostra corretja!"

"I el foraster, ja l'has mort?"

"No, ell no ha fet cap resistència a tornar la corretja i l'he deixat seguir!"

"—Estem perduts!—cridà l'orb.—Tu no m'has comprès. Jo t'he dit que el lama m'havia pres el secret i tu has cregut que es tractava d'una corretja."

"Cal advertir que secret i corretja, en el país, tenen el mateix mot per expressar-se."

"Salveu-vos tots, habitants d'aquest país—continuà el vell—; salva't tu, fill meu, perquè les aigües vindran i s'emportaran a tots els rerassagats. Jo moriré aquí per càstig de la meua imprudència."

"Al matí següent, s'oí una remor embasardidora. Les aigües brollaven de pertot, de roques, de camps... La terra tremolava i ben aviat un llac immens reemplaçà les prades i sepultà tots els que no havien anat de pressa a fugir. Així nasqué el gran llac Palté, al sud de Lhassa."

"Tsamda, arribat a Lhassa, explicà el que li havia ocorregut i els del poble li digueren que també havien sentit remors estranyes. Llavors reemprengueren les obres del temple i així fou possible el meravellós temple de Buda-La."

Coneguda la llegenda, tot seguit s'organitzà de bell nou la caravana, per a retornar a la jungla, viatge que feren amb més pressa, però que també s'emportà una colla de dies.

Jordi i Nuri, per bé que no s'haurien mogut mai d'unes terres tan plenes de llegendes meravelloses, tenien una alegria: l'oncle Oliveri els havia promès de tornar amb ells a Catalunya, car s'establiria tranquil·lament a la gran ciutat per viure dels seus estalvis.

Arribats a l'explotació forestal, acomiadà Maiarabati, donant-li una nova estrena i es disposà a partir amb les seves col·leccions... La seva sorpresa, fou dolorosa. Tot ho tenia posat en caixes, car volia fer un museu a Barcelona, que fos testimoni del seu etern rodar món, però les caixes havien desaparegut.

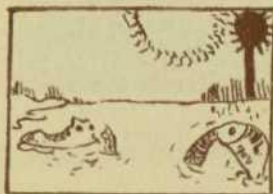
Què havia passat? Maiarabati havia trobat una ocasió de vendre aquells tresors científics a un nordamericà que li havia fet una grossa prima i ell i caixes havien desaparegut del país, com per art de bruixeria.

No era pas gaire lluny Maiarabati, però segurament tenia ja companys que l'ajudarien. Oliveri considerà que valien més aquelles dues joies dels nebots, que totes les col·leccions sàvies del món; els abraçà, i marxà encoratjat per l'esperança d'una dolça vellesa a la seva terra, que a la fi era una llei que imposava una dita ben catalana: "Roda el món i torna al born".

I el que són les coses! Després d'un viatge feliç, i de passar uns dies a la ciutat, cercant casa, hagué de llogar un pis gran i assolellat, davant mateix del Born, fins on li arribava el so conegut de les campanes de Santa Maria, la del Mar.

Jordi i Nuri, tingueren ocasió de dir als seus companys que moltes de les aventures del llibre són fantàstiques i que havent estat en una terra molt llunyana, llevat dels costums, els homes eren generalment bons... Es clar que Maiarabati havia acabat essent un lladregot... Però... quina terra no en té, de lladres?

EL PEIXET AGOSARAT

Passeja, mandrós, pel Nil.
un eixerit cocodril,
quan un peixet mala pua
li mossega fort la cua.

—Ah, sí? Bé ets prou deseixit!
—fa el cocodril, decidit;—
no esperava, tanmateix,
tení avui sopar de peix!

L'ESPIADIMONIS

EL QUE DIUEN LES BESTIOLES

On vares néixer? A la vora d'un joncar, bressolat per la remor de l'aigua i a la frescoreta del corrent.

On vares aprendre les beceroles? Això rai! Com que tinc tants ulls i una vista tan clara, corrent pels recs sempre hi trobava bocins de diari... Ja comprenc que la meua cultura no és molt extensa; però, Déu n'hi doret!

Quan vares començar a fer la viu-viu pel teu compte? Així que vàreig sortir de l'ou. La mare va deixar-me anar per les meves i jo, cuqueta que veia per l'aigua, queixalada i avall... Per això tinc unes dentetes ben esmolades, que si contra els homes poc poden, força mal que fan als caparruts i a les aranyetes d'aigua!

Quins són els teus amics? Alguns poetes, però no tots. Apelles Mestres, per exemple, sempre m'ha tractat bé; en canvi, un poeta japonès molt poca-solta, va dir un dia, com aquell que diu una gracieta:

"A una libella joja,
cixaleu-li sol als ales,
i tindreu un bra de pebre!"

És just? No, senyor! Bé és veritat que el mateix poeta va dir també:

"Agafeu un bra de pebre,
poseu-li sols als ales,
i tindreu una libella."

Però qui fa cas d'un poeta que es diu En Hoto Kikaku?

Quins són els teus enemics? Els dimonis. Jo els espio tothora. Per això em veureu volar a batzegades, d'ací d'allà, com si no sabés mai per on vaig... És que el diable no va mai tampoc pel camí recte i només fa zigzagues.

Quina és la cosa que més t'agrada? Cuques, cuques i cuques. Que savoroses que les trobo! Oh, els caparruts grassons, quina menja més fina!

Quina és la cosa que més t'empipa? L'hivern, que no s'ha fet per a mi... Jo vull aïret tebi i aromós. I córrer, córrer sempre, a velocitats fantàstiques, com un esperitat, batent tots els records!

Quin és el teu desig més ardent? Oh, el meu desig! Tornar-me com aquests espiadimonis, que cada dia veig volant cel amunt, veritables monstres de l'aire... Crec que els homes en dieu "aeroplans"... Ganes de motejar que teniu. Espiadimonis, i ben espiadimonis! Això sí, voldria ésser gran com els vostres "espiadimonis"... però anar segur com vaig; que els vostres tot sovint fan la figuereta!

L'ARQUER I LES SAGETES

Segons conten els vells, una vegada vivien, oblidats, en una prada, un arquer i son fill, un minyó tendre que començava a aprendre el domini de l'arc, del que es servien per haver tanta caça com volien.

El pare, un gran arquer. Per ell tirada, mai cap sageta havia fet marrada, i el fill era tan destre, que gairebé en sabia com son mestre.

I ocorregué un bon dia que per premiar la gràcia que tenia l'arqueret, en tirar, digué son pare:

—Ets molt petit, encara perquè jo et fii l'arc, però m'inspira tant de goig el teu art, que aniré a fira a comprar-te un arc nou, de bona mena, car mereixes, fill meu, la rica estrena. Però jo estaré fora una setmana, i els llops udolen molt! Senyal de gana! Cal que estiguis atent. Per tal defensa et deixaré l'arc meu, però tu pensa que sols hi ha set sagetes... Per la vida saps que està la cabana proveïda i no et cal pas caçar... Tu sempre serva prop teu les sagetes, i reserva, les municions només per salvaguarda de ta pròpia persona. Cap basarda tinguís, fill meu, de mi... Jo duc l'ascona per lliurar de perills a ma persona. I ja ho saps! Tu, cap tret innecessari! Dispara l'arc en cas extraordinari, i ves de passà els dies sense lliurar-te a eixorques valenties!

El bon pare marxà de matinada i l'arqueret restà, sol, a la prada, joiós de tenir l'arc i estar a soles, sense pô a serps, ni a llops, ni altres bestioles. Ja va veure, en colar el tercer dia,

un llop errivol, que a ensumar venia, mes no disparà l'arc... Una pedreta va estalviar-li a temps una sageta, car, en sentir-se el llop la codolada es posà lluny de tret d'una gambada.

Va envalentir-se el noi. Després, tot d'una, va veure, al claror de lluna, un ocell argentívol que semblava una llenca de lluna que volava.

—Oh, quina au més formosa! Si la pogués caçar, fóra gran cosa! Set sagetes que tinc!... Doncs bé: el meu pare fou massa previsor... I ell no sabia que un ocellic tan bell ací vindria!—

I prou resolt, apuntà l'arc. Ben dreta, sortí, bronzenta, la rabent sageta i fou mort l'ocellic. Amb l'au galana logrà l'arquer novell bona diana!

Però, però... De sobte, a la boscúria vibraren uns udols amb tanta fúria, que l'arqueret, corprès per la basarda, armà el llivant de l'arc i es posà en guarda.

Li sortiren set llops, set bèsties feres, amb ulls de foc... Catorze llumeneres que avançaven en cercol, perfidioses, de menjar carn humana cobejoses.

No vacilà molt temps. Amb mà segura apuntà l'arqueret, a la ventura, al primer llop... I el primer llop, a terra, ja de la mort desferra.

I el segon. I el tercer... De punteria com la de l'arqueret no se'n veuria! Quart. I quint. I sisè. Tota la tanda, menys el setè, passats de banda a banda, estava mort a terra. Gran cacera! Però restava la setena fera apropant-se a l'arquer, ben decidida d'acabar a mossecs la seva vida.

El buirac sense sagetes... Només una
—la de la caça aquella inoportuna—
que ara en tingués l'arquer, li bastaria
per a salvar son cos... Si la tenia...!
La sageta tot just s'era clavada
fins al cor de la terra, i amagada!
Que penedit l'arquer de sa cacera
de l'ocellic, que tan inútil li era.

I calia morir... Sort que venia
de fira l'arquer vell, guanyant un dia,
i en veure el llop, la gola mig badada,
ja prop del fill, per a ventar mossada,
va disparar l'arc nou, caigué la fera
i lliurà al fill amat de mort certera.

—Veig que eren set els llops, i tu tenies
set sagetes... Com és que no els feries?

—Els sis els vaig occir. Però em mancava
la setena sageta...

—I on estava?

—Vaig caçà un ocellic!...

—Tu no em vas creure

i d'ací el cas de què t'he hagut de treure!

Estalvia, fill meu, perquè l'estalvi,

el dia de demà, potser que et salvi!

Per un trist ocellic perdre una vida!

Per bell que fos, el preu passa de mida!

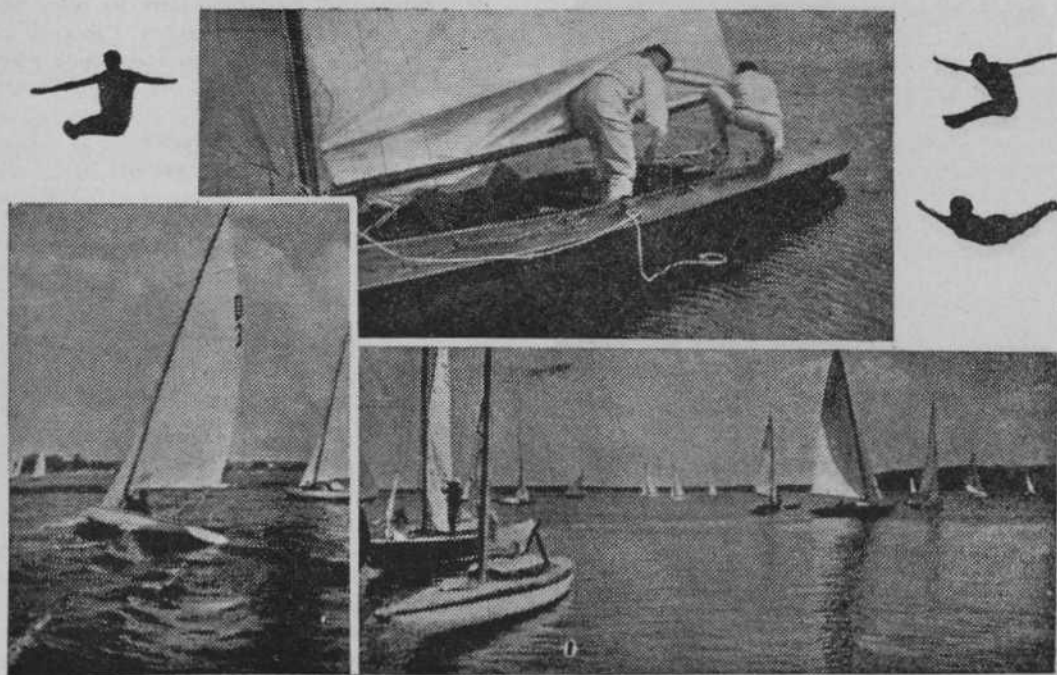
Tinga-ho present, i un altre cop no tiris
amb l'arc que et donc, fill meu, que no t'hi

[miris.

Pensa que hi ha un demà... i que, a vegades,
els llops van a collades!—

CLOVIS EIMERIC

ELS SPORTS D'ESTIU

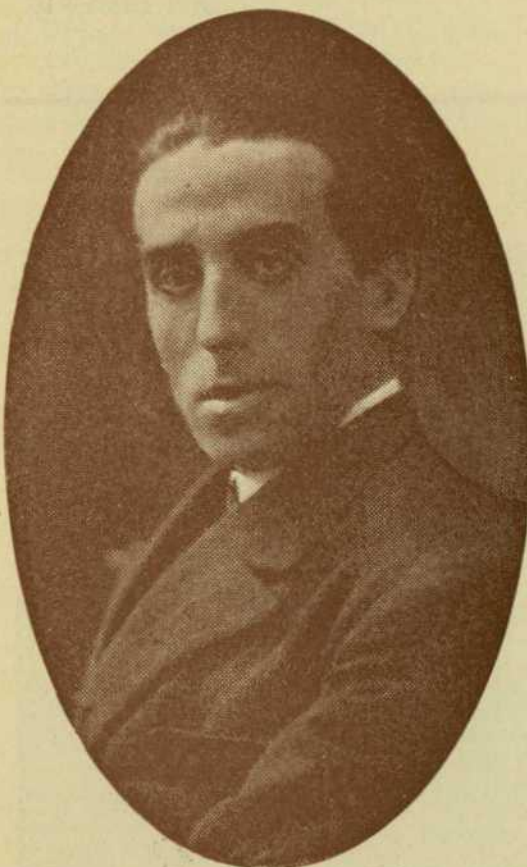
Carcasses blanques, veles llatines
que van i vénen sense parar...
De lluny diríeu que són gavines
que fan regates damunt la mar!

LA INFANTESA DELS NOSTRES ARTISTES CONTADA PER ELLS MATEIXOS

US PARLA JOAN LLONGUERES

JOAN Llongueres, el músic-poeta, mereix un lloc d'honor entre els infants. Ell, amb les seves cançons i jocs rítmics, seguint l'escola d'En Dalcroze, ha creat un espectacle ple de gràcia i moviment, que el poble estima ja i demana. Ultra això, ha escrit belles pàgines musicals i poesies formosíssimes, amarat tot d'esperit racial.

I de la seva infantesa, heus-en ací allò que us diu:

Me'n recordo molt de quan jo era petit. Vaig néixer l'any 1880 en un piset de la placeta de Marquilles. La meva mare, que al cel sigui, feia de modista i el meu pare, que Déu l'hagi perdonat, intervenia en la recaptació de cèdules personals. La meva àvia es deia Antònia. Era madrastra de

la meva mare i padrina meva. M'estimava amb bogeria i no podia sofrir que els meus pares em renyessin o em corregissin. Una vegada em comprà un burro, amb unes sàries, més gros que jo. Per Sant Antoni el guarnien i li feien cagar galletes i caramels. L'àvia es disgustava perquè jo no hi era gaire aficionat a jugar amb aquell burro. La meva tia Margarida, germana de la meva mare, era geperudeta i més bona que el pa. També m'estimava amb delir. Morí la meva tia i al cap de poc temps morí també l'àvia. Recordo, com si fos ara el dia que l'àvia era morta. La posàrem dins l'arcoba voltada de ciris i a la saleta les noies cosidores de la meva mare passaven el rosari. Jo m'estava tot quiet entremig d'elles i tot allò m'impressionava fortament.

M'agradava molt d'estar-me entre les noies mentre cosien perquè cantaven cançons. Cantaven, entre altres, aquella de la *Brilava* i el *Comte Flores* que comença així:

*La Brilava se'n passeja
per una sala muy grande*

Aquesta cançó mai no podien acabar-la, quan jo hi era, perquè a mitja cançó—no hi podia fer més—em posava a plorar amb un molt gran desconsol.

Quan vaig ésser una mica més gran, que ja començava a saber de confegir les lletres, la meva gran afició eren les auques i els romansos. Totes les auques d'aquella època les sabia de memòria, rodolí per rodolí. També m'agradava de col·leccionar els cartons de les capses de mistos i els cromos de tota mena.

Tenia, llavors, molta memòria. Ara no en tinc gens. A estudi aprenia les lliçons només llegint-les un parell de vegades, o sentint com les deien els meus companys. El mestre, que es deia senyor Martínez, recordo que en les festes de col·legi sempre em triava a mi per a fer-me recitar poesies. Jo ho feia molt de gust.

Una vegada em convidaren a un gran casament només perquè a l'hora dels brindis jo recités una poesia. L'àpat tingué lloc a l'antic *Continental*. Els comensals eren més de vuitanta. Jo no sé pas d'on

havia tret uns versos molt llargs que començaven així:

*Senyors, estic tan content,
entre gent tan campetxana,
que, res, ara em dona la gana
de parlar aquí un moment.
En català, vritat?... Sí,
que el castellà fa empleat
i a mi, sóc net, m'ha agradat
sempre el pa, pa i al vi, vi.*

Vaig tenir un èxit extraordinari. Jo n'estava molt content, però, em molestava sobremanera el que les senyores em vinguessin a fer petons.

Els meus jocs predilectes eren els titelles o els teatres. Els dijous i algun diumenge organitzava una funció de titelles i venien a casa, per a veure-la, una colla de quixalla de l'escala o del barri. A casa d'un forner de les *Balses de Sant Pere*, encara existent avui, en una reconada, ens reuníem diversos companys i fèiem funcions de teatre. Jo retallava les decoracions i els personatges i m'inventava els arguments.

A casa, davant de les noies cosidores, sempre feia comèdia. Havia sentit a dir als meus pares que tenia una certa traça en imitar els xerraires i els tipus populars barcelonins.

La meua afició per la música se'm desvetllà anant amb el meu pare, cada diumenge, al *Cafè Pelayo*. Era llavors que hi tocaven En Cioffi, En Pàmies i segurament En Millet. Jo només recordo d'En Cioffi que tocava el violí d'una manera molt apassionada. Nosaltres sèiem en una taula d'arran dels músics. Jo seguia àvidament tots els moviments d'En Cioffi i marcava el compàs amb els braços. Un dia, En Cioffi es fixà en mi i acaronyant-me digué al meu pare que em fes estudiar la música.

Anava, també, amb el meu pare, a sentir els concerts matinals d'Euterpe que dirigia En Goula pare, al vell teatre del Tivoli. Com m'entusiasmaven aquells cors!... També anàvem cada any per Nadal a sentir la Missa Pastoral d'En Vilanova, a la Catedral.

A petició meua, els Reis em portaren, un any, un piano amb teclès. Sense que ningú m'ho ensenyés, aviat vaig tocar-hi, a la meua manera, totes les cançons que es cantaven en aquella època.

Èrem veïns amb la mare d'En Mas i Serracant, que li deien la Xica. Ella insistia sempre prop la meua mare:

—Per què no li féu estudiar la solfa a aquest noi?

—Ai, pobres de nosaltres! No hi podem pensar en això—responia la meua mare, que era bona com una santa.

—Ja n'hi ensenyarà el meu fill!

I així fou.

Vaig anar a casa En Mas i Serracant i amb ell

vaig fer: gairebé tots els estudis de música. Recordo que el meu mestre tenia dins una vitrina, penjada damunt del piano, una gran corona de llorer. Jo sempre pensava:

—El dia que tu en podràs guanyar una!—

Allò m'ajudava a admirar el meu mestre i m'estimulava a l'estudi.

Quan ja començava a fer córrer els dits pel teclat, vaig adquirir una gran facilitat en improvisar balls. Quan la mare no era a casa, venien les cosidores i em deien:

—Juanito, toca un ball!

I jo no em feia pas pregar.

No em cansava d'improvisar-ne tants com volien. Hi tenia la mà trencada.

Junt amb la meua afició per la música em vingué l'afició a escriure versos i comèdies. N'escrivia a casa i estudi. En feia sempre pel sant del pare o de la mare.

Quan la meua germana, que Déu tingui al cel, féu la primera Comunió, vaig dedicar-li una poesia. El meu pare era llavors administrador de *La Renaixensa*. Ensenyà la meua poesia a l'Aldavert i aquest la féu publicar en el fulletó literari del diari. Quan ho vaig veure, no sabia el que em passava. Allò fou per a mi com una mena de consagració.

Un fet recordo que afalagà llavors la meua incipient vanitat. Anava jo un dia amb el meu pare pel Passeig de Gràcia i trobàrem un senyor castellà que, si no recordo malament, s'anomenava Villalobos. Ens deturàrem i aquell bon senyor, que feia alguns anys no s'havia trobat amb el meu pare, després de restar parat i admirat per tant com jo havia crescut, em mirà fixament i digué amb un estrany èmfasi i amb un to terriblement sentencios:

—*Cabello pardo, frente despejada, ojos negros y penetrantes. Talento!*

Figureu-vos una cosa així i dita en castellà, com devia, en aquells temps, inflar-me!

Un dia el pare em portà al desaparegut Teatre Líric a sentir el famós violinista Pau Sarasate. Confesso que no em va produir cap impressió. En canvi, recordo com una de les més fortes i trasbalsadores emocions musicals de la meua vida, la que vaig experimentar al mateix Teatre Líric un dia que m'hi acompanyà una tia meua, germana del meu pare. Era un d'aquells concerts sinfònics que dirigia el mestre Nicolau. No em recordo de tot el programa, però, dues obres foren per a mi com una portentosa inesperada revelació. L'obertura de *La Gruta de Fingal*, de Mendelssohn, i la *Consagració del Sant Pare*, del *Parcifal*, de Wagner.

A la nit vaig somniar que jo dirigia una grandiosa orquestra.

Des d'aquest dia, decididament, la música exercí, per a sempre més, una definitiva influència en la meua vida.

FACÈCIES D'ACÍ I D'ALLA

ON NO DEUEN BATEJAR EL VI

Jaumet, un infant terrible, va amb la seva mare, quan aquesta compra una ampolla d'aigua mineral força cara. El menut fa les seves reflexions, i diu:

—A la terra d'aquesta aigua, no deuen batejar el vi.

—Per què, fill meu?

—Perquè hi perdrien diners!

UNA ENDEVINALLA

—Quan és viva, naturalment, es mou. Quan és morta, cau. Però totjustament quan és morta, és quan corre més... Us doneu?

—Sí.

—La fulla d'arbre.

RESPOSTA SERENA

Napoleon plaia de fer preguntes desconcertants. Visitant un dia l'escola de Sant Denis, preguntà a una de les alumnes:

—Quants agullers són necessaris per a cosir una camisa?

—El mestre diu que demà et castigarà per la malifeta d'avui!

—I qui li haurà dit?

—Nosaltres!

—Que xarraires són les dónes!

Senyor—respongué tota eixerida la noieta—: un sol aguller si era possible tallar-lo tan llarg que arribés.

Napoleon elogià la resposta de la noia i àdhuc es diu que la dotà per quan es casés.

REFLEXIÓ TRISTA

De l'àlbum d'un home vell:

“Dels quaranta anys per amunt, els anys són de sis mesos. Dels seixanta anys per amunt, no passen de sis setmanes.”

ACUDIT

—Ací on me veu, senyor, jo una vegada vaig caure d'una escala de més de deu metres...

—I no va trencar-se cap os?

—Res. Vaig tenir la sort d'estar encara al primer graó.

COSES DE VELL

Els vells, també tenen les seves dites originals. El senyor R..., que ja té els vuitanta anys, es plany a la seva filla de les seves nafres.

—Cal resignar-se, papà, que no es pot ésser eternament jove!

—És que jo ja em conformaria amb ésser eternament vell!

—Tu ja saps—li deia fa pocs dies al mateix senyor, un amic que té tants anys com ell—que som de la mateixa edat... Quan jo me'n vagi d'aquest món, ja cal que tu et preparis...

—Llavors, cuida't força, sents?—contestà sorneguerament el senyor R...

EL GALL DEL CLOQUER

No tant a nostra terra com a França, però sovint es veu un gall a la llança dels cloquers o a la dels penells. Ningú no sap explicar el perquè s'ha triat el gall. Uns diuen que és com un motiu de simple transcendència decorativa, altres que significa la “Resurrecció”. Gregori el Gran digué que el gall significa “la vigilància del Pastor”. “El gall recorda als fidels el seu deure, com un dia ho va fer amb Sant Pere”.

"Ja ho crec" llepant-se significativament el llavi superior. En Ferran es clavà a riure.

—Em sembla, senyor Baldragues, que vostè tampoc hi faria escarafalls!

El senyor Baldragues protestà.

—Jo? A la meua edat? Ni que m'hagués trastocat!

—Els anys rail! Bé es casa l'oncle!

—Sí, però ja saps el concepte detestable que tinc de les dones... Són uns tartanys fastigosos...

—Ei, no hi passo! No s'hi val a prendre'm el pèl! Que jo sé el que vostè s'engresca quan veu una dona bonica!

—Com el que admira una obra d'art i res més... Jo no sóc tan golafre com tu, que estimes a la Nuri i àdhuc a l'Aurea i tot... sense comptar els amors escadussers que tinguís escampats per Barcelona.

—No... Vaig trencar amb les meves velles amistats femenines. El meu cor ja només batega per... la Nuri.

—Diria que has vascillat.

En Ferran tingué un instant de feblesa.

—És que d'un quant temps ençà que em pregunto a mi mateix—i vostè ho ha sospitat—si és que estimo boiament a l'Aurea, malgrat el meu prometatge amb la Nuri.

—Ja saps que el diable coneix més coses per vell que per savi. Tu estimes a l'Aurea... i el cor em diu que l'Aurea aniria més a gust a l'altar al costat teu que al del teu oncle.

En Ferran, dolçament intrigat, es donà pressa a inquirir:

—Vostè sap alguna cosa?

—Jo sé allò que sé i allò que no sé, ho endevino. L'Aurea, si te'n vas a dir-li que l'estimes, t'engegarà a passeig, perquè és una mossa incapaç de desdir-se de la seva paraula, però estima-la i no li diguis... i deixa que el temps faci la resta.

El senyor Baldragues o era el diable o era l'encarregat de les compres de l'infern. Estava resolt a destruir la pau d'aquella llar a la qual tan devia i, astut, traïdor, lluitava en l'ombra, jugant amb la inexperiència d'uns joves, educats, potser, amb massa llibertat i fàcils a totes les suggestions.

A En Ferran no calia dir-li més per arborar-lo.

—Ara, que consti que no t'he dit res... No anessis a xerrar-ho tot al teu oncle. En secret t'he contat la meua impressió. Ara, tu, apanya't de manera que a mi no em comprometis... És clar que si necessites un consell, jo estic sempre disposat a donar-te'l... Tan de bo el teu oncle m'hagués cregut!

Segur el senyor Baldragues que ja havia deixat prou verí al cor d'En Ferran, fent veure que tenia uns encàrrecs d'En Blai per a complir, deixa malignament que la soledat col·laborés en la seva obra.

En Ferran avançà, lliurat als seus pensaments. Era cert que mai cap dona havia parlat al seu cor amb el foc que li havia parlat l'Aurea. Però de natura indolent, En Ferran tenia por del futur. Judicava fàcil la conquesta de la noia, partint de les confidències del senyor Baldragues, que sense ésser gaire explícites, donaven fonament a les més daurades il·lusions... "Tot això, molt

Varen agafar-se les dues dones, sense posar a prova la gràtua afirmació d'En Blai. Al bon home l'enganyaven les il·lusions.

Arribats a la pineda, cercaren amb la mirada En Ferran i la Nuri. Acabaven de veure En Ferran, estès a terra i a la Nuri ventant-li la cara.

—Nuri, Nuri! Què ha passat?

Nuri es tombà quelcom anguniejada.

—No sé... La calor... El sol... Sembla que es tracta només d'un esvaniment...

S'atansaren els tres al jove que geia inanimat. La senyora Teclata, la de més coneixements mèdics, el polsà, li obrí els ulls i exclamà amb aire de triomf:

—No, això no és res... Una insolació... A veure... Aquí davant hi ha uns xaragalls... Mulleu aquest mocador amb aigua fresca...

L'Aurea arribà a l'aigua abans que la Nuri, i humitejà el seu petit i finíssim mocador de batista, en la correntia humil del rierol.

La senyora Teclata, agafà la batista, li féu dos plecs i l'estengué damunt el front d'En Ferran.

Uns segons més tard, aplicava el mocador de la Nuri en la mateixa forma. El contacte de l'aigua fresca, retornà En Ferran, que s'aixecà somrient:

—No em negareu que el camp té delícies insospitades. Si no li posen un envelopat, a l'estiu...

L'Aurea respirà amplement. Després somrigué:

—Quins homes, Senyor! No se'ls pot tenir al sol, perquè es fonen!

En Ferran estigué a punt de contestar una atzagaiada a l'Aurea, però l'aguantà la presència d'En Blai i la Teclata.

—L'Aurea m'està cercant el cos... I que és bonica! Però em té mala voluntat... No comprenc el per què... I com a valer, val... Per ella podrien donar-se, pel cap més baix, dues Nuris...

Sort que tot això ho pensava En Ferran sense arribar a donar-hi expressió oral... No hi hauria hagut poc drama de pensar en veu alta!

Refet de l'esvaniment, En Ferran, altra vegada donant el braç a la Nuri i a l'Aurea, i En Blai, anant de bracet amb la senyora Teclata, empengueren el camí que havia de conduir-los a la casa de camp, en el barri de la qual els esperava un abellidor dinar.

En Ferran caminava silenciós; arribava fins els seus narius certa fortoreta de vida, com si respirés sol i música a la vegada. Una bogeria! La Nuri, atreta pel panorama, es limitava a assenyalar els llocs bonics, i l'Aurea, coincidència estranya, començava a sentir-se marejada, però no per la xardor dels raigs de sol, sinó per aquella mateixa fortor que tan profundament commovia a En Ferran.

El viatge fou curt. Per una decreta, arribaren ràpidament a la casa sota el ràfec de la qual—En Ferran en digué "pèrgola"—del senzill emparat, per ganes de fer el savi, i En Blai li digué cursi—estava servida la taula amb un excellent arròs page-

sívol, ple de talls i daurat com si l'haguessin amanit amb or líquid.

Tots tenien gana, i al davant del vulgar, però excel·lent àpat, recobraren l'alegria que havia enterbolit quelcom l'incident de la insolació. En Ferran no es queixava ni tan sols de mal de cap.

Menjaren animosament i begueren no menys abundantment. El vinet, rosat i picant, tenia gust de raïm i era una delícia. Li mancava el perfum dels vins de taula hàbilment preparats a la Rioja o en el nostre Penadès, però, era saborós i fresc. No li mancaven més grans mèrits.

Darrera l'arròs, arribà la plàtera amb un pollastre com una catedral, que la senyora Tecleta s'encarregà de distribuir, empresa molt més difícil del que es puguin imaginar aquells que mai hagin destrocat un pollastre rostit.

En Ferran i l'Aurea estaven cara a cara. En el plat de l'Aurea, el vent hi féu caure una fulleta seca del gessamí que s'arrapava agosaradament pels murs de la casa. En Ferran prengué ràpidament el plat de la seva cosina i li oferí el seu.

L'Aurea li ho agraià amb una mitja rialla a flor de llavi. Interiorment es sentia lligada, molesta per aquelles assiduitats que, misteris inexplicables del cor!, també li feien mal que era la Nuri la que les rebia. El diable que entengui les dones!

Es destapà el xampany, que com a prevenció havien portat en el cotxe, i l'alegria de l'estómac satisfet, juntat a l'escalforeta dels vins, deslligà les llengües de tots.

—Apa, oncle, que vostè ha escollit, per muller, un pomellet de clavells!

—Calla, murriot, que tu t'emportes un bon ram de gardènies! Jo dic, que avui la Nuri—no et facis la gelosa, Aurea—està bé per enamorar a l'home més desamorat!

—No, si la Nuri m'agrada molt! Només que l'Aurea avui està més que bonica!

—Escolta, cosinet, que vols riure a costelles meves?—interrompé amb cert urc, l'Aurea.

—Sóc sincer; ja veus que t'ho dic davant del promès i davant la xicota... Avui estàs molt maca, i allò que els ulls veuen és inútil amagar-ho.

Quina molèstia més viva, quina ràbia li feien a l'Aurea aquelles galanteries que potser dues mesades abans li haurien semblat cantúries d'àngels!

—Què creurà de mi l'oncle Blai!... És capaç de creure que jo dono motius a En Ferran, perquè em digui totes aquestes coses!... Acabaré odiant-lo!

I En Ferran no tenia altre desig que el de faceciar amb l'Aurea! Gran veritat és aquesta que diu que el cor és un infant!

Abandonaren la taula i perderen una hora visitant la masia amb el corral, la soll, la quadra, el celler... A l'Aurea la seduïa una casa de pagès, per tal com era aquella, una casa de camp, autèntica, amb les parets escrotonades, i moltes teranyines, i les habitacions espaioses, airejades, abundants de sol... encara que sense cristalls les finestres i alguna que altra esberla en les parets.

En diverses ocasions, toparen llurs entusiasmes amb els d'En

—Apa, ves-te'n. Et fariem esperar molt, i sabent que esperes, nosaltres estariem violentes... No vull que diguis mal de les dones...

—No, si m'és igual. Si ja dono el mati per perdut!

—Molt bé! De manera, que anant amb nosaltres, perds el mati?

—No agafis el rave per les fulles, Nuri. Amb tu i amb l'Aurea no hi ha manera de perdre el temps... He volgut dir que no tenia res a fer!

—Com vulguis... Puges, doncs!

—Si heu d'estar "violentos" com has dit, no pujo.

—Sí, sí, ves-te'n. Ens veurem a la tarda.

En Ferran, quelcom mandrós, es conformà amb el criteri de la seva promesa. L'Aurea no havia dit una paraula durant el comiat.

—Apa, adéu, doncs, encisadora Aurea... Adéu, Nurieta!

Els donà la mà. Apretà tan fortament la de l'Aurea que aquesta apenas pogué aguantar-se un xiscle. Callà per respecte a la Nuri, però es decidí fugir d'En Ferran, per evitar que aquelles insinuacions anessin fent-se més molestes.

La Nuri semblava no haver-se adonat de l'apretada i de la gana de dolor que féu la seva cosina, però quan En Ferran li anà a estrènyer la mà, apenas si pogué fregar la punta de llurs dits grassonets i rodanxons.

Por d'una apretada forta? Qui sap! No era la Nuri dona que deixés descobrir els seus pensaments amb gaire facilitat.

CAPÍTOL XI

El senyor Baldragues en acció

En Ferran, tot just arribat a les Rambles, es consolà d'aquell comiat; havia tingut ocasió de dir tres o quatre acudits a altres tantes "tallerines", i ja anava a tirar el quint o el sisè, quan una veu coneguda, digué darrera seu:

—Veïam si ho diré a la Nuri!

En Ferran es tombà ràpidament.

—Hola, senyor Baldragues! Fixi's en quina morenassa més d'aliment!

—"Super"! Ferran, "super"!... Però, escolta, tu, i la Nuri?

—Home, senyor Baldragues! Aquella és per les hores de seriositat! Quan faig d'home formal. No veu que si jo li dic a la Nuri la barbaritat que li he dit a aquesta, es capaç de pegar-me una bufetada?

—Tu ets encara més lleuger que el teu oncle... A qualsevulla hora ell diu res a cap dona, tenint com té, sotmesa i dòcil a la seva Aurea!

—Senyor Baldragues, faci'm el favor de no parlar-me d'aquesta mossal! Miri que estic per dir-li que m'agrada més que la Nuri i que totes les brunes d'aquest món! Allò si que és una joia! I que no ens divertirem poc tots dos! Amb el seu natural viu i animat i la meua afecció a tot allò que és alegria, resultariem un matrimoni model!

—Sí, sí! Ja ho crec!—i el senyor Baldragues digué aquest

La Nuri, encara s'estava arranjant. En Blai cridà a l'Aurea en saber que era a casa seva.

—Déu te guard, Aurea, alegria de la meua vida... Hauries estat capaç d'anarte'n sense saludar-me?

—No, Blai.

—I conta, conta... Vas restar contenta de la nostra excursió d'ahir?

—Moltíssim, oncle!

—Fes-me el favor de no tornar-me a dir oncle!

—Es que se m'escapa... Sí, Blai, per mi fou una festa inoblidable!

—La Nuri i En Ferran restaren encisats de la teua alegria sana...

Altra vegada En Ferran? Era intolerable que en tota ocasió i en qualsevol moment li refreguessin per la cara aquell nom inde-sitjable!

—Al contrari... Es deuriem riure de les meves ridiculeses... Ells estan avesats a un altre món...

—No ho creguis... Déu sap amb quines dones i de quina procedència En Ferran haurà tractat!

—Bé, sí, però i la Nuri?

—Doncs, la Nuri no té prou paraules per a lloar-te. T'havia tractat poc, però s'ha convençut que ets digna d'ésser la seva tia!

La Nuri entrà en l'estança.

—Oncle, prou d'Aurea, que ara me l'enduc jo... M'acompanyarà a casa la modista...

—A veure si trieu uns vestits alegres i elegants...—afegí En Blai.— Us deixo anar soles perquè estigueu amb més llibertat...

—Sí, tots els homes us avorrii aviat...

Eixiren a peu. En el vestíbul del palauet d'En Blai, trobaren En Ferran enraonant amb el porter.

Esperava? Era una casualitat? El cert és que s'afegí a les dues noies.

L'Aurea es planyé de la troballa, però ho cregué casual i es resignà.

—Sembla que el sol et prengué, Aurea...

—Sí?

—Sí, però no et sàpiga greu, perquè et va molt bé el color torrat. Oi, Nuri?

—Fa ressaltar millor l'or dels teus cabells...

—Entre els dos em fareu tornar vanitosa...

Continuaren els discrets, per bé que l'Aurea, refugint de contestar les preguntes indirectes del joie, fingia distreure's, fixant l'atenció en tots els aparadors que trobaven al pas.

Fou la Nuri la que tingué que dir-li a En Ferran:

—Fill! Que enxerrairat t'has aixecat aquest matí! Deixa tranquil·la a l'Aurea!

En Ferran comprengué que havia estat inconvenient...

—Aquesta mossa—pensà—em faria perdre els estrepes... I a qualsevol altre, igualment... Com que tots els homes la guaiten de cua d'ull!... Ja se li podia haver ocorregut a l'oncle de casar-me amb ella... No té mal gust el meu senyor oncle!

Arribaren a casa de la modista i la Nuri acomiadà graciosament al promès:

Ferran, que, de cop i volta, s'havia declarat devot de les cases de pagès... amb teranyines.

La Nuri estava astorada d'oír el seu promès.

—Bona l'hem feta! Ara resulta que t'agrada més que a mi... i jo sense haver-me adonat dels teus amors!

En Ferran es mossegà els llavis.

En Blai, embadalit admirant a l'Aurea, oïa sense atenció. La seva vida estava lliurada a gaudir d'aquella meravella que els seus ulls contemplaven.

La senyora Tecleta deixava, blanamet, que la digestió avançés laboriosament i metòdica, a la fornall del seu estómac.

—El xòfer es presentà.

—Senyoret... El cotxe està a punt.

—Perfectament... Anem-hi!

La tornada a la ciutat es féu entre acudits espontanis i dites manllevades al "gènero chico", car En Ferran estava molt documentat en la matèria. L'Aurea i la Nuri, reien de bona gana i fins En Blai, deixava anar, de tant en tant, una riallassa, no sense assegurar que els acudits eren dolents i que els reia per no llevar-li il·lusions al seu nebot.

L'Aurea i la seva mare, foren portades a casa seva. Els seus tres companys de viatge les acomiadaren atentament.

Una vegada a casa, la senyora Tecleta anà a posar-se "còmoda". La seva bata era més fresca que aquell vestit nou i excessivament ajustat al cos.

L'Aurea, entrà en la seva cambra de dormir i llançant-se damunt del llit, encloà la testa en el coixí i esclatà en plor.

—Noia! Noia! T'has trasmutat ja?—preguntà la senyora Tecleta, des de la llinda de la cambra. I veient que l'Aurea no li responia, s'atansà a ella i la sacsejà lleument.

—Sí... No... Deixi'm sola, deixi'm sola!

Eixí la senyora Tecleta, arroncant les espatlles, mentre l'Aurea, de genolls, pregava a la Verge que coronava el seu llit que li tragués del pensament "aquell impossible" i en el seu lloc hi situés a l'oncle.

El senyor Baldragues, si l'hagués oïda, hauria somrigut diabòlicament.

CAPÍTOL X

Les angoixes de l'Aurea

—Sóc dolenta... Dolenta, sí, dolenta! Recordar-me, a totes hores d'En Ferran!... Però, Déu meu, què m'haurà donat En Ferran que no me'l pugui treure del pensament? Senyor! Senyor! Treieu-me'l del cervell!

I es donava cops al cap, la dissortada Aurea, com si els pensaments cedissin a cops de puny.

—Jo he de pensar amb En Blai... només que amb En Blai, tan bo per a mi... Contra tots, fins contra aquesta ximple de la

Joana entestada en dir-me "la promesa de Llätzer", perquè diu que En Blai és un ressuscitat... Ella el pogués pescar! Enveja, no és altra cosa que enveja!... Avui mateix estava ben rejovenit En Blai! Senyor! Per què consentirà que "l'altre" em par-li?

I brollaven noves riuades de plors.

—Verge meva, no m'abandonis... Emporta-te'l... Que no sàpiga d'ell... No m'interessa per res... Sí, emportate'l fins a la fi del món, fins que estigui casada i pugui ésser jo la que se'n vagi... L'oncle Blai ho mereix tot, tot... Tot! L'altre, que es morí... No, no, perdona'm, Senyor, que només faig que demanar despropòsits!

I inicià el Parenostre fervorosament, aclucant els ulls, com si volgués defugir visions desagradables, però en arribar al "Vinga a nosaltres el Vostre sant Regne", picà de peus desficiada. Les visions, agosarades, s'atrevien àdhuc a interrompre la més bella de totes les oracions.

Tornà altra vegada: "Pare Nostre...". Tancà els ulls amb més gran fermesa, fins a dibuixar arrugues en el front, i seguí resant... "El nostre pa de cada dia" "Perdona nostres culpes..." Valga'm Déu i quantes interrupcions! Aquell Parenostre amenaçava d'ésser inacabable.

El llit cruixí.

La senyora Tecleta, alarmada, tornà a entrar en la cambra.

—Però, filla, despulla't! Posa't al llit, si vols, que si és indigestió, et prepararé unes herbes...

—Ai, mamà, mamà! La pena m'està ofegant!

—Però, pena de què!

—No ho sé... Tinc unes ganes molt grosses de plorar...

—T'has enrabiada potser amb En Blai?

—No, mamà, no... En Blai és la mateixa bondat... Si ja et dic que no sé el que és... No em preguntis...

—Si no t'expliques més clarament!

—Com explicaré allò que jo mateixa no entenc? Deixa'm plorar, mamà, deixa'm plorar!

—Plora, filla, plora!... Què hi farem!

I sortí la senyora Tecleta, despistada, pensant que el vi, de vegades, dona tristesa.

—Si dorm, li passarà...

A la fi, ella també es sentia pesada i amb ganes de dormir, de manera que es tirà damunt del llit, amb el propòsit de matinejar... Com que tot just fosquejava!

L'Aurea aconseguí dominar llurs nervis i resar amb fe. El consol de les oracions, actuà de sedant, i més serena, es despullà.

Sota els llençols, quieteta, ben aclucats els ulls i trenant Avenaries, anà cedint la seva excitació i acabà per dormir-se profundament.

Clarejava ja el dia, quan es despertà quelcom ullerosa, però el seu esperit estava net de núvols. Es desvetllà sense recordar-se d'En Blai ni d'En Ferran i el seu primer pas fou l'estirar els bigots al gatet d'Angora, que malgrat la calor, runava mandrosament als seus peus.

—Apa, gandul, abaix! Que el llit no s'ha fet pels gats!

L'animal, s'estirà per treure's la mandra, arquejà el llom i saltà, indolent, mentre llançava un pianíssim miol de protesta.

La senyora Tecleta també havia matinejat i anà a veure a la seva filla. Es tranquil·litza per complet en veure-la fer babarotes al gat.

—Sempre he sentit dir que el xampany fa mal a tots aquells que no estan avesats a beure'l—es digué com un aclariment dels plors passats.

L'Aurea es vestí, després de fruir la delícia de l'aigua fresca amb minuciositat de xicota pulcra i neta, i aparegué en el menjador, disposada a prendre el desdèjuni.

Prop del taçó ple de cafè amb llet fumejant, hi havia un sobrescrit amb una tarja.

—Mamà... Oui ha portat aquesta tarja?

—És de la Nuri... L'ha portat el xofer.

—Vaig a llegir-la...

Estrinà el sobre i llegí en la targeta perfumada:

"Cosineta Aurea: A les onze del matí, t'espero a casa, per anar a veure, juntes, la modista. L'oncle Blai vol que a la vegada que trio els meus vestits de casada, tu triïs els teus. Nuri."

—Que bé! Mamà, guaita, la Nuri em portarà a la seva modista i allí triarem els meus vestits!... M'espera a les onze.

—Et sobra temps...

—Sí, ja ho sé... Però sortiré aviat, perquè no m'agrada fer esperar... Així com així, no tinc res a fer, perquè En Blai no vol que treballi... i que no em va pas malament això de no treballar! Crec que m'engreixo!

Anà, somrient, a guaitar-se, en un mirall del qual saltava ja l'argent-viu i s'examinà llargament.

—Sí que m'engreixo, sí... Naturalment, ara, sense fer res, i abans tot el dia encorbada damunt la màquina de cosir o corrent amb la capsa al coll... Quantes vegades no he pensat que era impossible que jo arribés a semblar-me a aquestes senyorasses que no tenen altra feina a fer que visitar la modista!

Un nou fantasma aparegué en el seu magí. Era la imatge d'En Blai, però amb una altra cara: una cara resplendent, com una unça de la perruca d'aquelles que havia vist a les cases de canvi de les Rambles.

Empal·lidí, però durà poc la impressió.

Estava segura de no haver acceptat a En Blai per les seves riqueses, sinó perquè... Les seves amiguetes es casaven, altres dones també es casaven... Ella no tenia el per què d'ésser una excepció. Veritat que li hauria estat més abellidor un promés ric i jove... En Ferran, per exemple!

Ja havia comparegut l'ombra desconsolant.

Només que amb En Ferran no hi havia de pensar. Era el promés de la Nuri i era una deslleialtat àdhuc mantenir-lo en el pensament!

Restà capficada amb els seus dubtes, fins el moment de sortir. L'alderull de la ciutat l'alleugerí del pes d'aquelles extravagants turbacions. Amb el pas breu s'adreçà a casa l'oncle Blai.

És una explicació formosa, ja que possiblement no en sigui pas provada. A manca d'altra explicació, bé pot acceptar-se la dita de Gregori el Gran.

PER TROBAR CINC VEGADES EL NOU EN LES DEU XIFRES

Per a fer més material la prova d'això que volem demostrar, prendrem deu dominós que vagin des del blanc fins el nou i disposeu-los senzillament segons el dibuix. Llavors trobareu sempre nou com total, per cada línia de dominós.

$$0 \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline \end{array} + 9 \begin{array}{|c|c|} \hline \bullet\bullet\bullet\bullet & \bullet\bullet \\ \hline \end{array} = 9$$

$$1 \begin{array}{|c|c|} \hline & \bullet \\ \hline \end{array} + 8 \begin{array}{|c|c|} \hline \bullet\bullet\bullet & \bullet\bullet\bullet \\ \hline \end{array} = 9$$

$$2 \begin{array}{|c|c|} \hline & \bullet\bullet \\ \hline \end{array} + 7 \begin{array}{|c|c|} \hline \bullet\bullet\bullet & \bullet\bullet \\ \hline \end{array} = 9$$

$$3 \begin{array}{|c|c|} \hline & \bullet\bullet\bullet \\ \hline \end{array} + 6 \begin{array}{|c|c|} \hline \bullet\bullet\bullet & \bullet \\ \hline \end{array} = 9$$

$$4 \begin{array}{|c|c|} \hline & \bullet\bullet\bullet\bullet \\ \hline \end{array} + 5 \begin{array}{|c|c|} \hline \bullet\bullet\bullet & \bullet \\ \hline \end{array} = 9$$

Si no teniu dominós podeu fer-ho amb xifres. Observeu, però, que la disposició segueix un ordre regular i ben determinant, tot demostrant que amb les deu xifres fonamentals es poden sumar cinc vegades nou.

HISTORIES D'INFANTS

—La mamà, quan està de malhumor, crida i plora tot el dia...

—Bé, però no deu estar sempre de malhumor!

—Quan està alegre, canta i toca el piano... És igual!

L'Enriquet acaba d'assistir al casament d'una tieta seva i surt en un viatge cap a València. A través dels vidres del tren veu els tarongers, lluint l'aromosa flor del tarongí, i recordant-se de la seva tieta, diu:

—Papà, mira... Tots aquests arbres s'han casat!

L'Adolfet no volia, l'altra nit, anar a dormir. Veia la casa plena d'amics que no feien semblant de voler dormir i ell hauria volgut restar a la

festa. "Perquè—es deia ell, el patufet de quatre anys—jo que sóc ja un home, he d'anar al llit abans que els altres? Quan era petit, encara, encara!..."

Però la seva mare, sense fer cas de les raons del menut, el portà d'un braçat al llit. Llavors, l'Adolfet, indignat, cridà:

—Ja veuràs... Quan jo sigui la teva mare, també et faré anar a dormir abans que els altres!

**

L'Antonet diu una paraula grollera. La seva mare s'enrabia:

—Poca-vergonya! Qui t'ho ha ensenyat a dir, això?

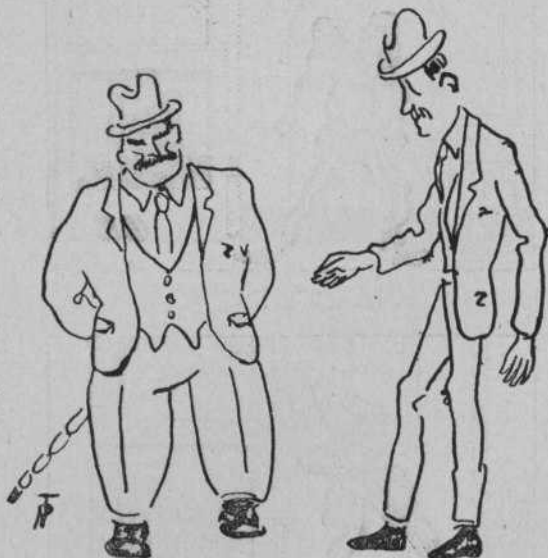
L'Antonet, sense pensar-s'hi:

—El papà ho diu sempre.

El pare va per protestar, però l'Antonet, sense ombra de pietat, insisteix:

—Sí... sí... No et tornis vermell... Ja ho saps tu que és veritat.

I el pare, en efecte, acota el cap, avergonyit.

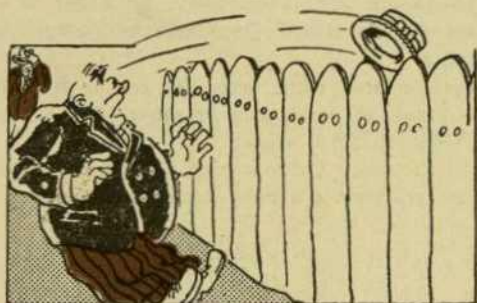
—Sembla que fas més bona cara!

—Es que no prenc cafè.

—Des de quan?

—Des de demà.

BON SERVEI

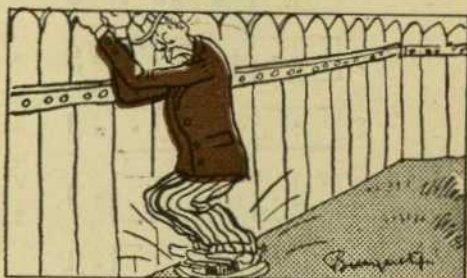
- El vent m'ha pres el capell...
Ai, valgue'm Déu, quin tropell!

- Oh, no s'apuri, senyó,
que ja li abastaré jo.

- Com que això no és massa alt,
tot és cosa de fé un salt!

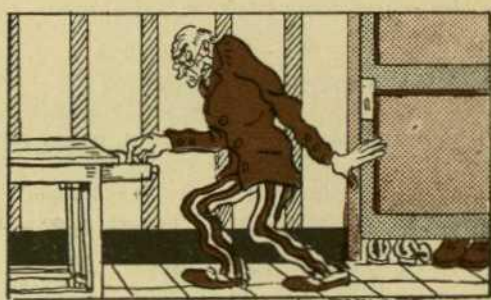

Tranquil·litzi's, senyor meu!
Ja he salvat el capell seu!

ELS LLADRES

- Quin soroll amb aquest truc!
Sort que jo no sóc poruc!

- Hi ha sis peus sota la porta...
Mes jo sóc persona forta.

- La browning ja tinc a punt!
Veiam quin caurà difunt!

- El cirabotes, senyó,
que ja ha complert sa missió!